

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: (r. o.)

Cím: A főváros pénze —

igji összeomlás előtt

Forrás: Déli Hírlap

Bp 1918 dec 6

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy

389.6

Hely

Idő

"1918"

Személy

A főváros pénzügyi összeomlás előtt

Fogytán a főváros pénze — 150 milliós deficit a zárszámadásban — 200 millió a jövő évi költségvetésben

(A Déli Hírlap tudósítójától.) A forradalom teljessé érte a főváros háztartásának válságát. Bódy polgármester összeállította azoknak a károknak statisztikáját, melyeket a forradalmi zavargások okoztak a fővárosnak s ezek összege, mint halljuk, meghaladná az ötven milliót. A tanács abban reménykedik, hogy ezt is sikerül argumentumként érvényesítenie a kormánynál egy nagyarányú felsegélyezés kieszközölésére. A főváros ez évi költségvetéséhez képest a zárszámadásban is alapos nyoma lesz azoknak a kiadásbeli változásoknak, melyeket a forradalom óta emelkedett munkás- és tisztviselőfizetések okoztak. A kiadások november vége óta óriási mértékben megnövekedtek s ezzel szemben a bevételek rohamosan csökkentek. A főváros ez évi költségvetése tudvalevően 102 millió deficittel indult s a Wekerle-kormány azt ígérte, hogy ennek nagyrészt háborús kiadások címén át fogja vállalni. Miután ez mind-

eddig nem történt meg, biztosra vehető, hogy az ez évi zárszámadás mintegy százötven milliós deficitet mutat ki s ha a kormány valamely módon nem szabálja a fővárost, a jövő évi költségvetés legalább kétszázmillióos minimum-deficitet jelent fel.

A főváros pénzügyi osztálya éppen ez okból az év előrehaladottsága dacára sem szándékozik nyilvánosságra hozni a jövő évi költségvetést, mindaddig, amíg a kormány nem rendezi a főváros pénzügyeit. A főváros üzemeinek jövő évi költségvetése egyenesen ijesztő arányú deficitet ígér. A gázgyárnak tavaly nem volt deficitje. A jövő évre azonban legalább harminc milliós deficittel kell számolni, mert a tisztviselői és munkásfizetések igen jelentősen emelkedtek s ezzel ellentétben a gázfogyasztás nagyarányú korlátozása miatt a bevételek erősen megfojgáltak: a mai 38 filléres gázárát 70 fillérré kellene felelni, hogy a

gázgyár pénzügyi egyensúlya helyreálljon. Az ilyen antidemokratikus fogyasztási adók keresztülvételét azonban többé meg sem lehet kísérelni. Hasonló a helyzet a vízműveknél, ahol már eddig is hat millió volt a deficit, és ugyanczen okokból legalább tizenöt-husz milliós deficitre kell elkészülnünk. Az elektromos üzem helyzete sem sokkal jobb, a villamosjegyek áremelését is teljesen felemészti az alkalmazottak felemelt fizetései és élelmiszerüzeme, amely pedig többmillió tartalékkal rendelkezett, szintén deficitnek néz elébe a nagy személyzeti és egyéb kiadások miatt.

Ezt a sötét perspektívát betetőzik a közvetlenül fenyegető pénzügyi zárvatok gondjai. A múlt évben beruházási célokra felvett százötven milliós kölcsönt, mint az előrelátható volt, folyó kiadásokra használták föl s ma a helyzet az, hogy a kölcsönből a fővárosnak már alig van valamije és napok kérdése, hogy a folyó kiadásokat már az adóbevételekből fedezzék. A főváros a 700 milliós adósságokat sem törlesztette a háború alatt és most teljes esődnék megv előbe, ha a kormány valamely formában sürgősen megszüntetésével mintegy öt millió

késpénz és száz millió ingatlan egyenlőre jut a főváros birtokába, az öt milliónak azonban csak kezelési költségekre szükséges kamatait kapja meg a főváros, míg az ingatlanok csaknem teljesen improduktív vagyont jelentenek. A harmadosztályú kereseti adó emeléséből is csak jelentéktelen összeggel, mintegy kétfélmillió korona pótdadóval szaporodnak a főváros bevételei.

A szanalásnak három formája jöhet zóba. Az egyik a városi adórendszer teljes reorganizálása és a lakások után fizetett mai pótdadó-rendszer helyett egy progresszív városi jövedelmi adórendszernek a sürgős bevezetése. A másik mód az, hogy a kormány a háborús kiadások és forradalmi károk megtérítése címén nagyarányú pénzügyi segítyt nyújt a fővárosnak, végül a harmadik, inkább csak ideiglenes jellegű megoldás, hogy a főváros újabb kétszázötven milliós kölcsönt venne fel. A város háza új arája ekként a régi gazdasági rendkívül nyomasztó anyagi hálasztásával indul el egy új puritán, szociális várospolitika néhez utján.

(r. o.)